

مریم کاویانی در گفت و گو با «صبا»:

با «او یک فرشته بود» شناخته شدم

شهریانو جمعه پور

گفت و گو

مریم کاویانی کارش را با فیلم «اسپاگتی در هشت دقیقه» به کارگردانی رامبد جوان شروع کرد و پس از آن در سریال‌ها و فیلم‌های متعددی حضور داشته است. این هنرپیشه محبوب در فیلم‌هایی مانند «شهرار دیبهشت»، «قرارمون پارک شهر»، «یک کیلو و بیست و یک گرم»، «شاید یک معجزه»، «معراجی‌ها»، «دلتنگی‌های عاشقانه»، «رسوایی»، «یکی برای همه»، «اخراجی‌ها ۳»، «پایان نامه»، «زمهریر»، «بیداری»،

«پوسته»، «مانا»، «شیرین»، «مخمصه»، «پایان راه»، «ستایش»، «هوو»، «تردست» و «رویای جوانی» جلوی دوربین رفته است. او همچنین در سریال‌هایی مانند «راه شب»، «پدر خوانده»، «زیرزمین»، «روز رفتن»، «به دنیا بگوید بایستد»، «روزگار غریب»، «شکرانه»، «خط‌شکن»، «روزهای زیبا»، «پنجمین خورشید»، «توان»، «فاصله‌ها»، «قسم»، «دارا و ندار»، «راه طولانی»، «ویلاي من»، «معراجی‌ها»، «مدینه»، «زمستان گرم»، «محو مین»، «افسانه هزارپایان» و «بچه‌مهندس ۲» نیز ایفای نقش کرده است.

«او یک فرشته بود» نیز یکی از سریال‌هایی به شمار می‌رود که مریم کاویانی در آن ایفای نقش کرده است. این مجموعه تلویزیونی به‌عنوان یکی از آثار پیشگام در ژانر ماورایی ساخته شد و توانست مخاطبان زیادی را به سوی خود جلب کند. کارگردانی این سریال را علیرضا افخمی بر عهده داشت و مریم کاویانی در نقش «رعنا» در آن بازی کرد. گفتنی است، بازیگران زیادی از جمله مرحوم حسن جوهرچی، بهاره افشاری، مرتضی ضرابی، ثریا قاسمی، رضا توکلی، ایلیا شهیدی‌فر، فاطمه غلامی و امیرمحمد زند در این مجموعه تلویزیونی جلوی دوربین رفتند. سریال «او یک فرشته بود» روایتی از حضور شیطان در زندگی انسان را به تصویر می‌کشد. در این مجموعه، بیننده در فضایی معنوی قرار می‌گیرد و شاهد جدال انسان با شیطان است. با مریم کاویانی گفت‌وگویی را ترتیب داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

به‌عنوان بازیگر، سریال «او یک فرشته بود» را چطور دیدید؟

این سریال قصه نو و جذابی دارد. همان‌طور که می‌دانید برای اولین بار در ایران در این سریال به مسائل ماورایی پرداخته شد. در واقع این سریال اولین قصه ماورایی بود که در تلویزیون روی آن کار شد و به ماجرای شیطان، نفس، و سوسه و این‌طور مسائل پرداخت.

بازی در سریال‌هایی مانند «او یک فرشته بود» که برای اولین بار به موضوعی خاص می‌پردازند، چه سختی‌هایی دارد؟

هر کاری سختی‌های خاص خودش را دارد. ما نمی‌توانیم بگوییم فلان کار آسان است و هیچ مشکلی برای ساختش وجود ندارد. اما در سریالی مانند «او یک فرشته بود» که به مسائل ماورایی می‌پردازد، لزوم استفاده از کامپیوتر و جلوه‌های ویژه احساس می‌شود. این موضوع خودش سختی‌هایی را ایجاد می‌کند. زیرا این کار ظرافت خاصی می‌طلبد و لازم است که از فناوری‌های جدید بهره گرفته شود. به لحاظ درک نقش و ایفای آن نیز همواره بازیگر و دیگر عوامل با چالش‌هایی روبه‌رو هستند که این سریال نیز از آن مستثنی نبود.

چه شد که قبول کردید نقش «رعنا» را ایفا کنید؟

دلایلش این بود که در این نقش تا حد زیادی درد جامعه و معضلات زنان مطرح می‌شود. بعد از پخش این سریال متوجه شدم که تعداد زیادی از زنان جامعه ما با این نقش هم‌ذات‌پنداری کردند. این بازخوردها نشان می‌داد که در انتخابم اشتباه نکرده‌ام.

برای انتخاب یک نقش عمدتاً به چه مسائلی توجه می‌کنید؟

در سریال «او یک فرشته بود» برای اولین بار چهره من به مردم معرفی شد. آن زمان

به اندازه الان درباره کارها قضاوت نمی‌کردم. شاید الان اگر فیلمنامه‌ای به من پیشنهاد شود خیلی سریع‌تر بتوانم تشخیص دهم که کار چطور از آب درمی‌آید. اما در مورد «او یک فرشته بود» باید بگویم که نقش را دوست داشتم و از روز اولی که در ماه رمضان روی آنتن رفت تأثیرش را در جامعه دیدم و به همین دلیل از این‌که این نقش را ایفا کردم، راضی‌ام.

سریال‌های مناسبی به‌ویژه آثاری که در ماه رمضان پخش می‌شوند چه جاذبه‌هایی دارند؟

تأثیر سریال‌هایی که در ماه رمضان پخش می‌شوند نسبت به کارهای دیگر بیشتر است. به‌طور کلی، مردم در ماه رمضان آمادگی بیشتری برای دریافت آموزه‌های مذهبی دارند. از طرف دیگر، بینندگان در این ماه بیشتر تلویزیون می‌بینند و بنابراین، فرصتی به دست می‌آید که بتوانیم بیشتر با مردم ارتباط برقرار کنیم. برکت سفره افطار و حال و هوای خاصی که در این ماه وجود دارد، همه و همه شرایطی را به وجود می‌آورند که جذابیت دارد.

برای انتخاب یک نقش به چه مواردی توجه می‌کنید؟

کیفیت گروه پشت‌صحنه برایم اهمیت زیادی دارد. این‌که چه کسانی در پروژه حضور دارند

نیز مهم است. به‌طور مثال، تلاش می‌کنم با کارگردان‌ها و تولیدکنندگانی همکاری کنم که سبک کارشان را دوست داشته باشم.

مبلغ قرارداد برایتان مهم است؟

راستش را بخواهید برای من بیشتر کلیت ماجرا مهم است. این‌که چه سریالی قرار است کار کنیم و چه ویژگی‌هایی دارد، چه داستانی دارد و چه کسانی در آن حضور دارند، برایم اهمیت دارد. مسائلی از این‌قبیل که من نقش اول هستم یا نه و این‌که مبلغ قراردادم چقدر است، زیاد برایم مهم نیست.

چه ژانری را دوست دارید؟

ژانرهای اجتماعی و درام را دوست دارم. سریال‌های طنز را هم می‌پسندم اما کارهای اکشن را دوست ندارم و نمی‌توانم با آن‌ها ارتباط برقرار کنم.

خودتان تمایل دارید در چه مدیومی کار کنید؟ سینما، تلویزیون یا تئاتر؟

اگر بخواهم اولویت‌بندی کنم اول سینما برایم مهم است، بعد تلویزیون و تئاتر.

یادداشت

راديو برون مرزی پژواک صدای مظلومان جهان

عماد رضایی

در تعریف مختصر از تاریخچه رادیو در جهان آمده است: تاریخچه اختراع رادیو، با آغاز نخستین فعالیت‌های دانشمندان برای ارتباط دوربرد از راه امواج (بی‌سیم) درآمیخته است و این بخش ارتباطات، پدیده‌ای فیزیکی، فنی و بسیار پیچیده که از همان ابتدا فوق‌العاده بغرنج و معضل بوده‌اند را به کار گرفت.

اکتشاف‌ها، ساختن و به‌کار انداختن ابزارها و دستگاه‌ها، نه‌تنها تاریخ دقیق و مجزایی داشته‌اند، بلکه حاصل پژوهش‌هایی بوده که از جنبه‌های مختلف و به‌وسیله گروه‌های پراکنده در تمام دنیا، هم‌زمان با یکدیگر انجام یافته و نتایج کار گروه‌ها، اعم از موفقیت‌ها و ناکامی‌ها، آزمایش‌ها و خطاها و بالاخره پیشرفت‌ها، در هم آمیخته و به یکدیگر پیوسته است.

در طول قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، دانشمندان زیادی (با ملیت‌های متفاوت) که مشهورترین آن‌ها گولیلمو مارکونی ایتالیایی بود برای انتقال پیام به فواصل دور، تلاش می‌کردند که سرانجام به‌وسیله تلگراف بعد هم تلفن در این کار موفق شدند. عزم جدی برای توسعه استفاده از رادیو و بی‌سیم، زمینه را برای مقاصد نظامی فراهم آورد. نخستین بار در سال ۱۷۹۵ میلادی، فیزیکدانی به‌نام سالوا در فرهنگستان علوم پارسلونای اسپانیا اعلام کرد که زمین نیز مانند ابر دارای بار الکتریکی است.

پس از تحقیقات مفصل دیگر دانشمندان بنام در کشورهای اسکاتلند و روسیه، سرانجام در سال ۱۹۱۰ میلادی برای اولین بار صدای موسیقی و آواز اپرای مترو پولتین-نیویورک در سراسر آمریکای شمالی شنیده شد. در سال ۱۹۳۰ جمعی از دانشمندان سعی کردند که صدای موزیک در تمام نقاط جهان کاملاً شنیده شود، ولی جنگ جهانی اول زحمات آن‌ها را بی‌نتیجه گذاشت. احتیاجات نظامی در دوران جنگ، استفاده از بی‌سیم را گسترش داد.

تاریخچه تأسیس رادیو در ایران نیز با تلگراف بی‌سیم ارتباط دارد. در سال ۱۳۰۳، وزارت جنگ وقت، به‌منظور برپایی مقدمات راه‌اندازی تلگراف بی‌سیم، یک دستگاه کامل فرستنده بی‌سیم موج بلند به قدرت ۲۰ کیلووات برای تهران و شش دستگاه موج بلند چهار کیلوواتی برای شهرهای کرمانشاه، تبریز، کرمان، مشهد و خرمشهر سفارش داد.

از همان زمان، ساختمان‌های لازم نیز در زمین‌های قصر قاجار احداث شد و نخستین دکل موج بلند به ارتفاع ۱۲۰ متر در این زمین‌ها نصب شد و دستگاه فرستنده ۲۰ کیلوواتی موج بلند نیز در روز ۲۴ اردیبهشت نصب شد و در همان زمان آموزشگاهی در وزارت جنگ به نام مدرسه بی‌سیم قشون تأسیس شد تا به تربیت نیروی انسانی لازم برای بهره‌برداری از فرستنده بی‌سیم اقدام کند.

بالاخره در روز ۶ اردیبهشت ۱۳۰۵ و در ساعت ۱۵ نخستین فرستنده بی‌سیم ایران، به دست رضا پهلوی با پخش تلگرافی برای دعوت عمومی جهت همکاری با کشورهای مختلف جهان گشایش یافت.

رادیو نقش مهمی در ایران از آغاز به کار خود تا به امروز داشته است و حتی با شروع قرن بیستم که موجبات حرکت بشر به سمت فناوری‌های مهم ارتباطی چون تلویزیون را پدید آورد و سپس اینترنت و ماهواره هم در خدمت فعالیت‌های ارتباطی قرار گرفت، از اهمیت نقش رادیو کاسته نشد. مردم ایران در همه سال‌هایی که بحران‌های تاریخ معاصر را پشت سر گذاشته‌اند از وقایع مربوط به جنگ جهانی اول تا اشغال ایران توسط متفقین در جنگ جهانی دوم، تبعید رضاشاه پهلوی توسط انگلیسی‌ها، ملی‌شدن صنعت نفت، کودتای ۲۸ مرداد و حوادث مربوط به مبارزات انقلابی در حد فاصل سال‌های ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۷، ترورهای منافقین، جنگ تحمیلی و... به‌صورت دسته‌جمعی گوش خود را به صدای گوینده رادیو سپردند تا از کمیت و کیفیت آنچه پیرامون‌شان اتفاق می‌افتد آگاه شوند و رادیو نیز برایشان آگاه‌سازی‌های تاریخی انجام داد. دشمنان ملت ایران با پیروزی انقلاب بر فعالیت‌های رادیویی خود به‌ویژه در دهه ۶۰ افزودند. رادیو بی‌بی‌سی، رادیو صدای آمریکا، رادیو رژیم صهیونیستی، رادیو دوپچه‌وله، رادیو فرانسه و رادیو فردا، همگی بخش فارسی خود را با هدف افزایش جنگ رسانه‌ای با ایران راه‌اندازی کرده و سرمایه‌گذاری‌های وسیعی هم در این خصوص انجام دادند.

این حجم از جنگ رسانه‌ای دشمنان به‌وسیله رادیو، ایران را وا داشت تا با تأسیس رادیوهای برون‌مرزی به دو هدف بسیار مهم دست یابد؛ اول وارد شدن به عرصه متقابل جنگ رسانه‌ای با دشمنان و دوم رسانیدن صدای مظلومان جهان به گوش افکار عمومی سایر ملت‌ها که غربی‌ها به‌واسطه اشراف کامل‌شان بر رسانه، اجازه شنیدن صدایشان توسط مردم اروپا و آمریکا را نمی‌دادند.

واز همین منظر رادیو برون‌مرزی توانست در نزد ملت‌های آزاده جهان که مخالف استیلاي امپریالیسم آمریکا بر سرنوشت سیاسی و اجتماعی‌شان بودند، جایگاه ویژه‌ای پیدا کند.

هم‌اکنون ۳۲ رادیوی برون‌مرزی در مجموعه معاونت برون‌مرزی صداوسیما جمهوری اسلامی ایران فعالیت دارند و دنیای رادیو در این معاونت همچنان رنگارنگ و خیال‌انگیز و اثرگذار است.